

Locatie Plein Emaus
Plein Emaus 6
3135 JN Vlaardingen
telefoon: 010 434 70 07

Locatie Goudsesingel
Goudsesingel 100
3135 CC Vlaardingen
telefoon: 010 234 24 27

Locatie van Limburg Stirumstraat
Van Limburg Stirumstraat 49
3135 NR Vlaardingen
Telefoon: 010 434 81 54

Postadres: Plein Emaus 6, 3135 JN Vlaardingen
e-mail: info@janligthartvld.nl
website: www.janligthartvld.nl

Schoolzorgplan o.b.s. Jan Ligthart Vlaardingen

“op weg naar
transparantie en kwaliteitsbehoud
van onze leerlingenzorg”

Inhoudsopgave:

	pagina
Inleiding.	04
Hoofdstuk 1: Zorgvoorzieningen.	05
Betrokkenen bij onze zorgvoorzieningen.	05
- De leerkracht.	05
- De intern begeleider (IB'er).	05
- De remedial teacher (RT'er).	06
- De leerkracht specialist (leerkracht gespecialiseerd in leesonderwijs en toetsontwikkeling).	06
- De onderwijsassistenten.	07
- De directie	07
- Jeugdgezondheidszorg.	07
- Logopedie.	08
- Fysiotherapie	08
- School maatschappelijk werk.	08
- De onderwijsbegeleidingsdienst van de CED.	09
- Zorg adviesteam (ZAT)	09
Hoofdstuk 2: Het leerlingvolgsysteem.	10
2.1. De signalering.	10
2.2. De beoordeling en behandeling.	10
Hoofdstuk 3: Stapgewijs door het Jan Ligthart zorgsysteem.	12
3.1. BOSOS leerlingvolgsysteem in groepen 1 en 2.	12
3.2. Methodegebonden toetsen.	12
a) Lezen	12
- Voorbereidend en aanvankelijk lezen.	12
- Technisch lezen.	13
- Begrijpend en studerend lezen.	14
b) Taal / Spelling.	15
c) Rekenen en wiskunde.	15
3.3. Met betrekking tot de niet methodegebonden (CITO)toetsen.	15
3.4. Het didactische werkplan	16
3.5. Het handelingsplan.	16
3.6. Extra groep, extra uitdaging.	17
3.7. Groeps- en leerling-bespreking.	18
3.8. Sociaal emotionele ontwikkeling	19
3.8.1. Vriendschapsverdrag	19
3.8.2. Spreuk van de maand	19
3.8.3. Sociogram	19

	Pagina
3.8.4. Primalessen	19
3.8.5. Schoolvragenlijst	19
3.8.6. Take Care	19
3.8.7. Sova	20
3.8.8. Vriendencursus	20
3.9 Procedure bij verwijzing naar het speciaal basisonderwijs.	20
3.10 Ons beleid ten aanzien van aanname leerlingen met rugzak	21
3.11. Onderwijskundig rapport	22
3.12. Doorstroming.	23
3.13. Meer kansen voor kinderen.	24
Bijlage 1: Streefdoelen en aandachtspunten.	25
Bijlage 2: Wie doet wat, wanneer?	27

Inleiding.

O.b.s Jan Ligthart streeft naar transparante leerlingenzorg. Heldere lijnen moeten er toe bijdragen dat de school er in slaagt ieder kind datgene aan te bieden wat het nodig heeft.

Dit schoolzorgplan geeft inzicht in onze zorg voor de kinderen. Het maakt onderdeel uit van ons kwaliteitsbeleid. Het schoolzorgplan geeft duidelijk aan wie, wat, hoe en wanneer doet. Er kan geen misverstand meer bestaan over waar de verantwoordelijkheden liggen.

Dit schoolzorgplan is in ontwikkeling. Deze huidige versie is gemaakt om onze leerlingenzorg voor ouders, verzorgers transparant te maken. Naar aanleiding van feedback op het schoolzorgplan zullen wij volgend schooljaar een aangepaste versie uitbrengen.

In dit schoolzorgplan wordt regelmatig gesproken over stukken die teamleden gebruiken (bijvoorbeeld: leerlingvolgkaart, DMT-toetsen, handelingsplan, etc.). Voor informatie hierover, kunt u terecht bij de intern begeleiders van school.

O.b.s. Jan Ligthart is de laatste jaren gegroeid. De school speelt in op die groei en heeft de aansturing en begeleiding van de leerlingenzorg over meerdere teamleden verdeeld. Met ingang van het schooljaar 2010-2011 werken we met een intern begeleider voor de onder-, midden- én bovenbouw.

Heeft u naar aanleiding van dit schoolzorgplan nog vragen of opmerkingen?
Neemt u dan contact op met één van de intern begeleiders of de directieleden.

Jack Holten.
directeur.

Vlaardingen.
maart 2011.

HOOFDSTUK 1: Zorgvoorzieningen.

Zorg voor leerlingen maakt een belangrijk onderdeel uit van het kwaliteitsbeleid van o.b.s. Jan Ligthart. Er zijn zeer veel personen die de kwaliteit van de leerlingenzorg tot stand brengen. De leerlingenzorg valt onder eindverantwoording van de directeur en is binnen onze organisatie gedelegeerd aan drie intern begeleiders.

Door nieuwe ontwikkelingen binnen het onderwijs kregen de basisscholen een aantal jaar geleden steeds meer te maken met een veranderende rol van de intern begeleider. De taken van de intern begeleider komen inmiddels steeds meer op het coördinerende, begeleidende en innoverende vlak te liggen. Deze veranderende rol heeft zeker ook zijn invloed op het werk van de leerkrachten in de groepen m.b.t. de zorg. Door het kiezen van de juiste werkvormen en het hanteren van een professioneel klassenmanagement moet de leerkracht tijd vrij kunnen maken om de zorgleerlingen binnen de klassensituatie hulp en extra instructie te bieden.

Van de scholen wordt verwacht dat hierover afspraken worden gemaakt. De organisatie van de zorgbreedte binnen de school moet een gedeelde verantwoordelijkheid worden van directie, intern begeleider(s), remedial teacher(s) en leerkrachten.

Betrokkenen bij onze zorgvoorzieningen.

Binnen onze schoolorganisatie zijn de volgende personen en functies betrokken bij de leerlingenzorg:

a) De leerkracht.

De leerkracht:

- is primair verantwoordelijk voor de zorg binnen de groep.
- maakt binnen de groepsorganisatie tijd vrij om zorgkinderen te helpen en te begeleiden.
- stelt didactische werkplannen op voor begrijpend lezen, taal/spelling, rekenen-wiskunde en indien nodig gedrag.
- voert de didactische werkplannen uit binnen het klassenmanagement.
- stelt handelingsplannen op en voert ze uit.
- maakt handelingsplannen, al dan niet in overleg met de intern begeleider.
- is verantwoordelijk voor de handelingsplannen, voor zover ze in de klas of bij de remedial teacher worden uitgevoerd (dit betekent dat bij inschakeling van de remedial teacher een specifieke omschrijving van zijn aandeel in het handelingsplan wordt verwacht, zodat zij/hij haar/zijn opdracht uit kan voeren).
- brengt kinderen in tijdens de leerling-bespreking en zorgt zelf voor de administratie omtrent de zorgleerlingen van zijn/haar groep (handelingsplannen, follow-up formulieren en de leerling volgkaart).
- communiceert goed met ouders over de zorgleerlingen.
- voert in principe zelf de oudergesprekken, maar kan daarbij collegiale hulp van de intern begeleider of andere groepsleerkracht vragen.
- verwijst in samenspraak met de intern begeleider de kinderen naar logopedie, fysiotherapie etc..

b) De intern begeleider (IB'er).

De intern begeleider:

- maakt, samen met de directie het beleid voor de leerlingenzorg.
- verwoordt dit zorgbeleid in het Schoolzorgplan.
- bespreekt het beleid altijd met het team en stelt het vast in de (centrale) teamvergadering.
- heeft maandelijks overleg met de directie over de leerlingenzorg.
- ondersteunt en bewaakt het beleid/proces van de leerlingenzorg op school.
- fungeert als vraagbaak/aanspreekpunt voor de leerkrachten.
- maakt de toetskalender.
- maakt in samenwerking met de bouwcoördinator een jaarplanning voor de leerling-besprekingen.
- is aanwezig bij de leerling-besprekingen tijdens (een deel van) de bouwvergadering.
- ondersteunt bij het opstellen van het didactische werkplan en bewaakt de uitvoering daarvan.

- ondersteunt bij het opstellen van handelingsplannen en bewaakt de uitvoering ervan.
- heeft minimaal eens per zes weken, indien wenselijk meer, overleg met de remedial teacher(s).
- onderhoudt contacten met externe instanties zoals: speciaal basisonderwijs (SBO), Weer Samen Naar School (WSNS), commissie leerlingenzorg (CLZ), centrum voor educatieve dienstverlening (CED), jeugdarts GG en GD, vertrouwensarts, huisartsen, zorg adviesteam (ZAT), regionale instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg (RIAGG), school maatschappelijk werk (SMW). Deze taken kunnen ook gedelegeerd worden.
In het ZAT participeren (jeugd)hulpverleningsinstanties zoals Jeugdzorg, Raad voor de Kinderbescherming en advies meldpunt kindermishandeling (AMK),
- houdt zich op de hoogte van ontwikkelingen binnen de leerlingenzorg en houdt haar/zijn kennis op peil (d.m.v. bij- en nascholing en vakliteratuur). Dit na overleg met de directie.
- kan - op verzoek van groepsleerkrachten en/of ouders - betrokken worden bij gesprekken over specifieke zorgproblemen.
- zal bij hoge uitzondering de groepsleerkracht verlichten door het doen van nader onderzoek.
- toetst individuele leerlingen met specifieke leer- en/of gedragsproblemen voor zover dit binnen haar/zijn mogelijkheden ligt. Voor dieptediagnose vindt, indien nodig, doorverwijzing plaats naar de CED, psychologen, artsen, etc..
Het toetsonderdeel kan gedelegeerd worden (aan remedial teacher).
- neemt deel aan de netwerken voor intern begeleiders.
- adviseert de directie inzake professionalisering en nascholing van leerkrachten op het terrein van de leerlingenzorg op groeps- en schoolniveau.
- kan de directie adviseren inzake teksten voor schoolplan, schoolgids en schoolzorgplan, voor zover van toepassing op de leerlingenzorg.
- is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg, d.w.z. bewaakt het beleid/proces op school.
- is de coördinator van de leerlingenzorg binnen de school en legt daarvoor verantwoording af bij de directie.
- is de begeleider van de leerlingenzorg; geen remedial teacher. Het uitvoeren van de leerlingenzorg gebeurt door de leerkracht in de groep.
- ondersteunt de leerkracht - indien nodig - wel met het zoeken naar aangepast lesmateriaal, het opstellen van handelingsplannen, enz.
- regelt - indien noodzakelijk - de contacten tussen de leerkrachten onderling en geeft advies over de aanpak van de leerling die begeleid wordt.
- bezoekt en observeert, gevraagd en ongevraagd, de groepen en bespreekt de bevindingen met de leerkracht.

Voor de intern begeleiding zijn minimaal vier werkdagen beschikbaar. Eén voor de intern begeleider onderbouw, één voor de intern begeleider middenbouw, één voor de intern begeleider bovenbouw en één voor de intern begeleider locatie van Limburg Stirumstraat.

c) **De remedial teacher (RT 'er).**

Onder remedial teaching verstaan we extra, specialistische begeleiding die aan groepjes kinderen gegeven wordt. Bij uitzondering kan ook aan een individueel kind RT gegeven worden. De RT staat in relatie met de groepsaanpak en is - door vermelding van een specifieke hulpvraag - verantwoord in een handelingsplan. De remedial teacher:

- heeft op vaste, vooraf ingeplande, momenten contact met de intern begeleiders en groepsleerkrachten over de zorg binnen de school en over zorgleerlingen.
- voert de handelingsplannen uit, voor het gedeelte dat buiten het klaslokaal uitgevoerd wordt.
- houdt de administratie bij van de zorgleerlingen die in behandeling zijn.
- kan advies uitbrengen aan de intern begeleider of groepsleerkracht.
- houdt zich op de hoogte van ontwikkelingen binnen de zorgbreedte en houdt haar/zijn kennis op peil door middel van vakliteratuur, na- en bijscholing.

d) **De leerkracht specialist** (leerkracht gespecialiseerd in leesonderwijs en toetsontwikkeling).

Onze school beschikt over een zeer ervaren leerkracht die de totale technische lees- en toetsontwikkeling volgt en bewaakt. Haar taken:

- afname technisch leestoetsen vanaf groep 2 (bij uitzondering kan op verzoek van de groepsleerkracht ook een groep 1-leerling een toets afgenomen worden als blijkt dat een kind daar al aan toe is).
- bespreekt de toetsresultaten met de intern begeleider.
- bespreekt na de toetsafname de toetsresultaten met de groepsleerkracht en geeft advies voor het invullen van de leerling volgkaart m.b.t. het technisch lezen.
- stuurt het totale, reguliere technisch leertraject aan.
- stuurt werkzaamheden onderwijsassistent aan voor de reguliere hulp in de groep.
- voert aanvullend onderzoek uit bij zorgleerlingen (bijvoorbeeld Drie Minuten Toets /DMT).
- voert de herfstsignalering groep 3 uit en vult naar aanleiding daarvan – indien nodig en in samenwerking met de intern begeleider – het handelingsplan in.
- bepaalt – in samenspraak met intern begeleider – welke kinderen in aanmerking komen voor specifieke leeshulp (door onderwijsassistent). U moet dan denken aan zwaardere leesproblematiek zoals dyslexie.

e) De onderwijsassistenten.

Onze school beschikt over drie onderwijsassistenten die o.a. ingezet worden bij het technisch leesonderwijs. Eén heeft veel ervaring met de zwaardere leesproblematiek en begeleidt individuele kinderen onder eindverantwoording van de intern begeleider (groepen 2 t/m 8). De ander is ervaringsdeskundige en wordt ingezet op reguliere leeshulp in groep 3 en 4. Zij signaleert en bespreekt haar bevindingen met de groepsleerkracht en intern begeleider. Een derde onderwijsassistent wordt op het gebied van ons leesonderwijs incidenteel ingezet op verzoek van groepsleerkrachten onder- en middenbouw (hoofdlocatie).

De onderwijsassistenten van onze school worden ook voor lestaken ingezet in groep 1/2 om groepsleerkrachten de gelegenheid te geven onderzoek te doen bij individuele leerlingen.

f) De directie

De directie:

- maakt samen met de intern begeleiders het beleid m.b.t. de leerlingenzorg.
- heeft minimaal eens per maand contact met de intern begeleiders over de leerlingenzorg.
- ondersteunt de intern begeleiders in hun taak.
- schept voorwaarden zodat de zorg binnen de school goed uit te voeren is (tijd, ruimte, middelen).
- is eindverantwoordelijk voor de leerlingenzorg binnen de school.

Onze school kan ook gebruik maken van externe specialisten die ons (kunnen) ondersteunen bij de leerlingenzorg.

Als school maken we deel uit van het samenwerkingsverband (SWV) WSNS (Weer Samen Naar School) regio 3801. WSNS houdt zich bezig met zorg en onderwijs in het primair onderwijs (de basisscholen). Het biedt ondersteuning aan de leerkracht in de klas in de vorm van Pre ambulante begeleiding (PAB) en verwijst ook kinderen naar het speciaal basisonderwijs (SBO). Het team van WSNS regio 3801 (Schiedam, Vlaardingingen en Maassluis) bestaat uit mensen met een brede ervaring in het onderwijs. Voor meer informatie? Zie de website: www.wsns3801.nl.

Daarnaast kunnen we gebruik maken van de expertise van de volgende instanties:

g) Jeugdgezondheidszorg.

De dienst Jeugdgezondheidszorg (dus ook de schoolarts of -verpleegkundige) valt onder de GGD Rotterdam Rijnmond.

Totdat het kind 4 jaar wordt valt het onder de zorg van het consultatiebureau. Als het kind naar de basisschool gaat wordt de zorg overgenomen door de jeugdgezondheidszorg. Bij de jeugdgezondheidszorg werken jeugdartsen, sociaal-verpleegkundigen en doktersassistenten in teamverband. Deze zorg is geheel kosteloos. De afdeling Jeugdgezondheidszorg houdt zich bezig met het bevorderen en bewaken van gezondheid, groei en ontwikkeling van jeugdigen van 4 tot 19

jaar. Dit noemen we preventieve gezondheidszorg. Dit bevorderen en bewaken doen zij onder andere door:

- preventieve onderzoeken;
- extra onderzoeken naar aanleiding van eerder onderzoek;
- extra onderzoeken op verzoek van ouder(s), school, consultatiebureau, onderwijs adviesdienst;
- advisering op sociaal medisch en logopedisch gebied;
- leerlingenbespreking op school (in groep 2 en groep 7);
- afname klassikale vragenlijsten omtrent gezondheidsbevorderend gedrag;
- advisering over lesmateriaal, hygiëne en gezondheid en welzijn op school.

Zij hebben regelmatig contact met onder andere leerkrachten, schoolbegeleiders, huisartsen, medische specialisten, RIAGG, enz.

Onderzoek van een kind en dossieroverdracht bij schoolverandering vindt plaats, tenzij de ouder(s) hiertegen schriftelijk bezwaar aantekenen. Op de dossiers van de jeugdgezondheidszorg is de Wet Persoonsregistratie van toepassing. De dossiers worden bewaard tot het kind 21 jaar is en daarna vernietigd. In het privacyreglement van de GGD staat beschreven hoe er met privacy wordt omgegaan. Dit reglement ligt tijdens kantooruren, na afspraak, op de GGD ter inzage.

h) Logopedie.

We vinden we het belangrijk dat de kinderen zich zowel mondeling als schriftelijk goed uit kunnen drukken. Logopedisten zijn o.a. deskundigen op gebied van de mondelinge communicatie. Zij onderzoeken en behandelen hulpvragen op gebied van stem, spraak, taal, gehoor en mondgedrag. Aangezien de mondelinge communicatie zo belangrijk is voor de totale ontwikkeling, is een belangrijk aspect van logopedie het *voorkomen* van problemen in de mondelinge communicatie van uw kind. Deze preventie van problemen in de mondelinge communicatie bestaat uit een screening door de logopedist bij de jongste kinderen. Meestal zijn dit kinderen uit groep 2, maar ook wanneer er in hogere groepen kinderen binnenstromen die logopedische problemen hebben, dan kunnen die door de logopedist onderzocht worden.

De logopedische screening bestaat uit een kort onderzoek. Het doel van de screening is:

- bepalen of er problemen zijn op gebied van stem, spraak, taal, gehoor of mondgedrag
- bepalen of een kind risico loopt problemen te krijgen in het volgen van het onderwijs, doordat bepaalde spraak-, taal-, gehoor- of luistervaardigheden nog onvoldoende zijn ontwikkeld.
- onderzoeken of het auditief geheugen en de pragmatiek (de mogelijkheid om verbaal in contact te komen met de ander) geen belemmeringen opleveren.

Het kan zijn dat ouders na de logopedische screening het advies krijgen het kind te laten behandelen door een logopedist. Wij hechten er veel waarde aan het kind vervolgens door een logopedist te laten behandelen. Daarnaast kunnen we ook aan ouders vragen - in het geval van zwaardere spellingsproblematiek – om de expertise van de logopedist in te schakelen. Hierbij gaat het m.n. over de F&L-methode (klank in kleur).

i) Fysiotherapie

Bij een afwijkende motoriek, waarbij gedacht wordt dat het een belemmerende factor kan zijn of worden voor het spelen of leren, geven wij het advies om een screening te laten doen door een fysiotherapeut. Veelvuldig struikelen, op de tenen blijven lopen, te weinig spierkracht om te blijven zitten, het niet komen tot een voorkeurshand voor schrijven, kunnen o.a. aanleiding zijn om te verwijzen naar de fysiotherapeute, die meer expertise over dit onderwerp in huis heeft.

j) School maatschappelijk werk.

De gemeente bekostigt school maatschappelijk werk voor onze school (dit schooljaar 2 uur per week). Kinderen die ons inziens in aanmerking komen voor een intake bij het school maatschappelijk werk, worden door de intern begeleider, na overleg met de leerkracht, aangemeld. Na de intake kan een hulptraject ingezet worden. Beëindiging van de taak van de maatschappelijk werker, wordt aan de intern begeleider gemeld.

k) De onderwijsbegeleidingsdienst van de CED.

Onze school kan voor de leerlingenzorg contact opnemen met de orthopedagoog en psycholoog van de CEDgroep. De begeleiding bestaat uit:

- systeembegeleiding: overleg over leerlingen met de intern begeleider.
- leerlingbegeleiding: onderzoek, observatie, enz.

l) Zorg advies team (ZAT).

In Vlaardingen en Maassluis zijn net als in het overgrote deel van het land hulpverleningsteams samengesteld die de hulp van de verschillende instanties coördineren. Hieraan nemen in ieder geval hulpverleners van GGD, AMK/Jeugdzorg, Algemeen Maatschappelijk Werk en Leerplicht deel. Andere hulpverleners kunnen hierbij op afroep worden ingeschakeld.

Het is goed te melden dat wanneer gebruik gemaakt wordt van de instanties behorende bij g t/m l dat we altijd schriftelijke toestemming moeten vragen van ouders, verzorgers.

HOOFDSTUK 2: Het leerlingvolgsysteem.

Belangrijk onderdeel van de structurele zorg voor leerlingen is het hanteren van een leerlingvolgsysteem. Het op systematische wijze verzamelen van gegevens die inzicht geven in de ontwikkeling van kinderen behoort tot de basisactiviteiten met betrekking tot zorgverlening. Daartoe beschikt onze school over een leerlingvolgsysteem.

2.1. De signalering.

Vanaf het moment dat het kind op school komt, worden de ontwikkelingen gevolgd op de volgende onderdelen:

- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- gedrag;
- luister- en werkhouding;
- motivatie en doorzettingsvermogen;
- zelfstandigheid;
- motoriek;
- (voorbereidend) lezen, waaronder begrijpend lezen;
- (voorbereidend) taal, waaronder spelling en woordenschat;
- (voorbereidend) rekenen.

In het algemeen signaleert de leerkracht als eerste dat een kind een bepaalde leerstof niet aankan of de leerstof wellicht te gemakkelijk vindt. Dat geldt ook voor de overige ontwikkelingsgebieden.

Problemen worden waargenomen door:

- de observaties in de klas (algemeen)
- de resultaten van een afgenomen BOSOS (groepen 1 en 2)
- de resultaten van methodegebonden toetsen (vanaf groep 3, bij uitzondering groep 2)
- de resultaten van de CITO-toetsen uit het leerlingvolgsysteem (vanaf groep 2).
- de ouders die - soms - aangeven dat hun kind extra in de gaten gehouden moet worden.

Bovenstaande betekent dat de school de vorderingen van een leerling gedurende de hele basisschoolperiode volgt. Vanaf het moment dat het kind op school komt (groep 1) tot het moment waarop het kind de basisschool verlaat (eind groep 8).

In groep 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van het BOSOS-leerlingvolgsysteem. Vanaf januari groep 2 treedt het CITO-leerlingvolgsysteem in werking. Daarnaast volgen wij de leerlingen ook op sociaal-emotioneel gebied.

Al deze (toets)gegevens worden samen met de resultaten van de methodetoetsen gebruikt om een duidelijk beeld te krijgen van de schoolresultaten van ieder kind. Zo volgen wij de ontwikkeling van het kind en bieden - waar nodig - extra hulp of leerstof.

2.2. De beoordeling en behandeling.

Na de signaleringsfase volgt de beoordelingsfase. Het is van belang om de resultaten van kinderen goed te analyseren:

- in hoeverre is er sprake van een structurele leerachterstand of structurele gedragsproblemen,
- betreft het een incidenteel probleem? Begrijpt een kind bijvoorbeeld de breuken niet goed of is er sprake van een *rekenachterstand*?
- krijgt het kind voldoende uitdaging in het werk?

In veel gevallen kan de leerkracht zelf een oplossing vinden en het probleem aanpakken.

Indien er bijzonderheden geconstateerd worden die niet in het didactisch werkplan opgenomen (kunnen) worden, maakt de leerkracht een handelingsplan (op verzoek: met hulp van IB-er) en voert het vervolgens uit.

Op de Jan Ligthart kan de leerkracht bij het uitvoeren van het handelingsplan geadviseerd en gesteund worden door remedial teachers (alléén met specifieke hulpvraag) en onderwijsassistenten (specifiek voor lezen). Het initiatief gaat van de groepsleerkracht uit.

Na elke CITO-toets worden de resultaten van de leerlingen geanalyseerd en in een didactisch werkplan weergegeven. We hebben hiervoor het volgende invoeringstraject vastgesteld:

- didactisch werkplan rekenen-wiskunde (vanaf schooljaar 2010-2011 / september 2010)
- didactisch werkplan taal/spelling (vanaf CITO-toets M schooljaar 2010-2011 / februari 2011)
- didactisch werkplan begrijpend lezen (vanaf schooljaar 2011-2012 / september 2011).
- didactisch werkplan gedrag (facultatief, indien nodig)

In principe werken we binnen ons klassenmanagement vanaf schooljaar 2011-2012 met drie verschillende didactische werkplannen.

We maken altijd handelingsplannen voor:

- zittenblijvers (doublureleerlingen)
- rugzakleerlingen
- leerlingen die naar de remedial teacher (RT-er) gaan
- leerlingen met gedragsproblematiek

Een individueel handelingsplan kan ook gemaakt worden voor kinderen die ver achterblijven bij het ontwikkelingsprofiel. We volgen daarbij de CITO-normering.

HOOFDSTUK 3: Stapsgewijs door het Jan Ligthart zorgsysteem.

3.1 BOSOS leerlingvolgsysteem in groepen 1 en 2.

Op 4.3 en 5.0 jarige leeftijd neemt de leerkracht een individueel onderzoekje af, gericht op de volgende onderdelen: motoriek, auditief en visueel geheugen, woordenschat en taalvoorwaarden, tellen en rekenbegrippen. Ouders worden over dit onderzoekje mondeling geïnformeerd. Naar aanleiding van de uitslag kan er een handelingsplan worden gemaakt of wordt er extra uitdaging geboden.

3.2. Methodegebonden toetsen.

In groep 1 en 2 worden de handleiding en het computerprogramma van Wereld in Getallen gebruikt om de rekenvoorwaarden met kinderen te oefenen. Ook wordt gewerkt met Schatkiest, Bas gaat digitaal en Doen, denken en durven.

We nemen de volgende methodegebonden toetsen af volgens de in de handleidingen beschreven procedure:

- a) **lezen** (Strategisch lezen / Zwaluw lezen / Goed Gelezen)
- b) **taal** (Taal actief, inclusief spelling) en
- c) **rekenen-wiskunde** ("Wereld in getallen").

De gegevens worden in de leerling-administratie van de groepsleerkracht bewaard.

De methode gebonden toetsen zijn onze leidraad voor de rapporten die de kinderen drie keer per jaar ontvangen. Indien de CITO-toetsen sterk afwijken, kan besloten worden het rapportgegeven aan te passen. Richtlijnen worden hiervoor ontwikkeld (actie: intern begeleider).

Kinderen die volgens de normering van de methodegebonden toets een onvoldoende scoren, krijgen extra hulp in de groep. Na interventie in de groep kan bij onvoldoende resultaat gebruik gemaakt worden van de remedial teacher.

a) Lezen

O.b.s. Jan Ligthart is een school waar kinderen intensief gevolgd worden bij hun leesontwikkeling. Extra personeel wordt daarvoor ingezet en vrij geroosterd van groepstaken. Om u in dit schoolzorgplan een beeld te geven van het volgsysteem op leesgebied, hebben wij er voor gekozen dit uitgebreid te beschrijven.

Vorbereidend en aanvankelijk lezen.

Met ingang van het schooljaar 2010-2011 hebben we bij het aanvankelijk lezen in groep 3 gekozen voor de methodiek "strategisch lezen" van Jacques Hoek. Strategisch lezen bevordert het lezen bij jonge kinderen. Strategisch lezen:

- leert kinderen in korte tijd beter lezen
- is een adequate methode bij dyslexie en taalachterstand
- leert lezen via de ogen in plaats van via de taal

Deze methode is compact en doelgericht. Op gestructureerde wijze wordt met kinderen naar een hoger leesniveau toegewerkt. Stap voor stap worden visuele en auditieve vaardigheden ingeoeft. Elke stap wordt begeleid en voorgedaan en de leerlingen leren met name door voordoen, nadoen en oefenen. Strategisch lezen is een flexibele methode die veel ruimte biedt voor differentiatie. Kinderen die zich sneller ontwikkelen, kunnen zelfstandig verder werken.

Het schooljaar 2010-2011 onderzoeken we de effecten van het strategisch lezen en met elkaar een keuze maken voor het vervolgtraject.

Tot de definitieve keuze van het vervolgtraject blijven we kinderen in de groepen 1 en 2 de leesvoorwaarden oefenen. Bijvoorbeeld hakken en plakken van de letters tot een woord (t-a-s >

tas). Daarnaast werken we met klankgebaren (eerst de korte klanken, dan de lange klanken en tenslotte de tweetekensklanken) en bij sommige leerlingen met de klanktekenkoppeling. Dit alles gebeurt op een speelse manier.

Kinderen die lezen, mogen blijven lezen al zullen wij en de ouders ons moeten realiseren dat de kinderen dan leren lezen volgens een methodiek die tegenstrijdig is met het strategisch lezen. Het is dus van groot belang een ouderavond te organiseren waarbij de ouders uit de groepen 1 tot en met 3 hierover geïnformeerd worden. Beter is (volgens Jacques Hoek) de kinderen in het vervolg de leesbladen van strategisch lezen aan te bieden.

In het onderzoektraject van strategisch lezen kunnen we gebruik maken van de expertise van cbs De Ark uit Vlaardingen. Deze school heeft het invoeringstraject achter de rug en wil ervaringen met ons uitwisselen.

Zodra de kinderen in groep 3 (of eerder?) de methode strategisch lezen hebben opgepakt blijven wij de kinderen goed volgen en worden alle kinderen tussentijds getoetst door de leerkracht leesspecialist en wordt bepaald welke leerling extra hulp nodig heeft. De onderwijsassistent wordt daarvoor ingezet en deze gebruikt verschillende werkvormen om te komen tot automatisering van de klanktekenkoppeling (bijvoorbeeld flitsen van letters, korte woordjes, hakken en plakken, het lezen van wisselrijtjes).

In de herfst wordt de herfstsignalering afgenomen door de leerkracht specialist. Aan de hand van deze resultaten wordt opnieuw gekeken naar de onderwijsbehoeften van iedere leerling.

Zodra de leerling werkblad 55 van de methode strategisch lezen heeft gehad worden de vorderingen geanalyseerd (zie methode handleiding) en het vervoltraject bepaald.

Om de ontwikkelingen van de kinderen goed te volgen en langs de landelijke schoolonafhankelijke meetlat te leggen, nemen we bij de kinderen de CITO AVI-toets en CITO DMT-toets af.

Technisch lezen.

Voor het technisch lezen gebruiken we in het schooljaar 2010-2011 de methode strategisch lezen voor de groep 3-kinderen. In de groepen 4 en 5 blijven we - vooralsnog - gebruik maken van de "Zwaluwmethode". Leerlingen kiezen uit hun niveau een boek waarin ze gaan lezen. Ze gebruiken daarbij een registratiekaart.

Het technisch lezen wordt beoordeeld met de Brus één minuut toets en de AVI-toets (Analyse van Individualiseringsvormen) van de KPC Groep. De Brus signaleert en diagnosticeert de technische vaardigheid van kinderen op woordniveau en wordt tot en met groep 8 drie keer per jaar afgenomen; de AVI signaleert en diagnosticeert de technische vaardigheid van kinderen op zinsniveau totdat AVI 9 wordt beheerst. We hebben de volgende streefdoelen voor de AVI-toetsen geformuleerd: eind groep 4 AVI 6-niveau en eind groep 5 AVI 9-niveau.

De leerkracht specialist geeft de toetsresultaten door aan de groepsleerkracht en de intern begeleider. De groepsleerkracht bewaart de map met "zwaluw resultaten" in de klas en noteert de behaalde resultaten op de leerling volkaart.

Bij de kinderen die het streefdoel niet halen, wordt de DMT-toets (drie minutoets van het Centraal instituut voor toetsontwikkeling (CITO)) afgenomen. De leerkracht specialist neemt deze toetsen af bij de leerlingen van groep 3 t/m 8. In overleg met groepsleerkracht bepaalt de intern begeleider samen met de leesspecialist de vervolgstappen. Ouders worden van bijzonderheden op de hoogte gebracht.

Kinderen die het AVI- of DLE¹-streefniveau niet halen, ontvangen extra leeshulp. Deze hulp kan gegeven worden door de onderwijsassistente. In groep 4 helpt zij nog steeds met de technische oefeningen.

Daarnaast oefent een onderwijsassistent meerdere keren per week met kinderen die last hebben van een wat zwaardere leesproblematiek. Ze stimuleert de leesmotivatie, flitst letters, leest boekjes met behulp van de Wacht Hint Prijs-methode en werkt aan het automatiseren van woordrijtjes op AVI niveau. Soms worden er andere leesvormen ingezet (tutorlezen, ralflezen, connectlezen, boekje-bandje, technische oefeningen) of wordt er gewerkt met een belonings-systeem.

Soms maken we gebruik van leesouders. De leesouders kunnen tussentijds overleggen met de internbegeleider. Soms wordt door de groepsleerkracht aan de ouders gevraagd thuis ook met hun kind te lezen. Daarvoor lenen wij de “samenleesboekjes” aan ouders uit. Deze boekjes hebben voor ouder en kind een ander AVI niveau. Het zijn boekjes die de kinderen door de spanning meer uitdaging geven.

Als de leesproblemen in groep 7 en 8 nog steeds bestaan, leest de onderwijsassistente met het kind 1 keer per week uit zaakvakboeken.

Aandachts- en actiepunten voor het schooljaar 2010-2011:

- we willen blijven lezen met het jongste kind zodra het kind er aan toe is
- hoe en wanneer zetten we het strategisch lezen in bij de jongste kinderen (groepen 1 en 2)?
- we nemen de nieuwe CITO AVI-toetsen af
- de Brustoets wordt ingewisseld voor de DMT-toets
- in groep 4 worden de Zwaluwtoetsen, de DMT en de nieuwe AVI-toetsen ingezet.
- Wanneer zetten we de nieuwe AVI-toets en DMT in voor de overige groepen?
- gaan we volgend schooljaar (2011-2012) door met strategisch lezen in groep 4?
- welke methodiek gebruiken we voor de groepen 5 tot en met 8???
- we moeten eens goed kijken naar ons dyslexieprotocol.

Begrijpend en studerend lezen.

De kinderen uit de groepen 4 tot en met 8 werken met de methode “Goed Gelezen”. “Goed Gelezen” omvat 6 toetsen per schooljaar. De methode geeft in de handleiding duidelijk aan welke hulp leerlingen moeten ontvangen die op onderdelen uitvallen. De methode geeft tevens de kinderen en leerkracht de mogelijkheid te differentiëren met behulp van bakkaarten. Bovendien beschikt de methodehandleiding over een goed RT (remedial teaching)-deel.

Aan leerlingen die het technisch lezen op onvoldoende niveau beheersen (zie: streefdoelen) of bij het lezen belemmerd worden door dyslexie, wordt de CITO-toets begrijpend lezen voorgelezen door de onderwijsassistente. Meestal lukt het de leerkracht zelf om de methodegebonden toets voor te lezen.

Met ingang van schooljaar 2009-2010 werken we in groep 7 en/of 8 met “woorddetective”. Dit helpt leerlingen die moeite hebben met begrijpend en studerend lezen. Kinderen leren met woorddetective leeswoordenschat-strategieën te ontwikkelen om de betekenis van de onbekende woorden te achterhalen.

Voor o.a. de actualiteit en motivatie van kinderen, gebruiken we aan het begin van het schooljaar 2010-2011 ook de methode Nieuwsbegrip. We hebben een proefabonnement. Na de proefperiode bepalen we met elkaar of we deze methode naast Goed Gelezen gaan gebruiken.

1 Het didactische leeftijdsequivalent, beter gekend als DLE, is een maat voor de vordering in de [leerstof](#). Het DLE drukt uit op welk niveau een leerling staat met het beheersen van de leerstof. Eén DLE is wat de gemiddelde leerling na één maand [onderwijs](#) op de [basisschool](#) onder de knie heeft. Een [schooljaar](#) omvat circa 10 maanden onderricht, zodat een DLE van 10 overeenkomt met wat de gemiddelde leerling op het einde van het eerste [leerjaar](#) of [groep 3](#) heeft bereikt.

b) Taal / Spelling.

De methode Taal actief bestaat uit 16 blokken. De methode bevat toetsdictees en controletaken voor interpunctie, woord- en zinsbouw. De toetsdictees worden afgenomen en geanalyseerd (zie handleiding "woordspel"). Vanaf groep 7 wordt ook een werkwoorddeel gebruikt.

Bij de spelling maken we vanaf groep 4 gebruik van de Fonologische en Leerpsychologische methode Klank in kleur (F&L-methode). Het is een methode voor de behandeling van technisch lezen en spellen. De methode is bij Stichting Taalhelp ontwikkeld, speciaal voor de behandeling van dyslectische kinderen. De F&L-methode maakt gebruik van sterke kanten van dyslectici: goede visueel-analytische en ruimtelijke vaardigheden.

Klank in kleur helpt de kinderen te beredeneren hoe een woord is opgebouwd. De leerlingen krijgen vanaf groep 4 overschrijfwerk mee naar huis om de woorden uit het woordpakket in te oefenen.

Soms worden de categorieën apart geoefend met werk uit de methode "zelfstandig spellen".

Aandachtspunt:

Het schooljaar 2010-2011 gaat de Werkgroep Taal/Spelling op zoek naar een nieuwe taal/spellingmethode. Na het voorbereidende werk zal er vanuit de werkgroep een advies naar het team uitgaan. Het is ons voornemen de nieuwe methode met ingang van het schooljaar 2011-2012 te gebruiken.

c) Rekenen en wiskunde.

We gebruiken de toetsen van de methode "Wereld in getallen" (WIG). We volgen de adviezen van de handleiding. Leerlingen die uitvallen op de basisstof krijgen verlengde instructie aan de instructietafel. Leerlingen die een zeer goed resultaat hebben op de toets, mogen, als ze dat zelf prettig vinden, de opdrachten maken zonder vooraf de instructie te volgen. Bovendien krijgen ze meer uitdagende stof, om na afloop van de taak te maken (bijvoorbeeld rekentoppers, rekenmeesters, breinkrakers, pluswerkboek). Het is zelfs mogelijk om met behulp van het SLO programma de stof compacter te maken (SLO is een nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling).

3.3. Met betrekking tot de niet methodegebonden (CITO)toetsen.

Naast de methodegebonden toetsen gebruiken we de methode onafhankelijke CITO-toetsen. Ook deze toetsen worden afgenomen volgens de in de handleiding vermelde procedure.

Jarenlang zijn de gegevens handmatig, schriftelijk verwerkt. Voor de invoering van de toetsresultaten gebruiken we sinds schooljaar 2009-2010 voor de groepen 3 en 4 het Cito computerprogramma LOVS. Het LOVS maakt analyses en rapporten van toetsresultaten. Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft op een bepaald gebied, dan wordt dat snel duidelijk en kan de leerkracht tijdig bijsturen. Daarnaast krijgt de leerkracht inzicht in de vorderingen van groepen leerlingen. De schoolzelfevaluatie vertelt hoe het met het onderwijs op uw school is gesteld.

Vanaf het schooljaar 2010-2011 wordt het gebruik van het LOVS verplicht voor de groepen 1 tot en met 5. De overige groepen besluiten in het bovenbouwoverleg of ze het LVOS facultatief gebruiken of ook allemaal invoeren.

Vanaf het schooljaar 2013-2014 is het LOVS in ieder geval voor alle groepen ingevoerd.

Voor de CITO-toets hebben we de volgende nadere afspraken gemaakt:

- De CITO-toetsen worden door de leerkracht nagekeken en binnen een week na afname aan de intern begeleider overhandigd. Tevens worden de resultaten bijgeschreven op de leerlingvolgkaart.
- De CITO-toetsen worden binnen twee weken na afname door de intern begeleider in het leerlingvolgsysteem bewaard.
- Na afloop van de CITO-toets Rekenen-wiskunde wordt een didactisch werkplan gemaakt.

- Later zal dit ook stapsgewijs ingevoerd worden voor de CITO spelling en begrijpend lezen (zie nadere toelichting elders).
- Na de CITO-toets *begrijpen en studerend lezen* kijkt de leerkracht naar de resultaten. In de groepen 5 en 6 wordt gekeken of achterblijvende resultaten te maken hebben met een gebrek aan woordenschat. Indien dat zo is, wordt ouders geadviseerd nader logopedisch onderzoek te laten plaats vinden. Van onze ouders wordt verwacht dat ze dit advies opvolgen. In de groepen 7 en 8 wordt gedifferentieerd door “woorddetective” aan te bieden.
- De CITO-toetsgegevens worden tijdens de groeps- en leerlingbespreking met de intern begeleider besproken.
- Leerlingen die het ontwikkelingsprofiel van de CITO niet volgen, zijn voor ons zorgleerlingen. Zij krijgen extra aandacht van de groepsleerkracht. Dat kan o.a. door gedifferentieerde instructie (zie didactisch werkplan) of een handelingsplan (wel of niet uitgevoerd door de remedial teacher).
Voor de A-leerlingen wordt gekeken naar verdiepings- of verrijkingsstof. Kinderen die structureel op A-niveau presteren, kunnen in aanmerking komen voor de extra groep (zie hoofdstuk 3.6 pagina 14).
- Afhankelijk van de toetsresultaten en de individuele onderwijsbehoefte van het kind, geeft de leerkracht gedifferentieerde instructie op meerdere, doch niet meer dan drie, niveaus.

Streefdoelen:

- De analyse van de CITO-toetsgegevens kan leiden tot een diagnostisch onderzoek. Het diagnostisch onderzoek wordt door de groepsleerkracht uitgevoerd. Indien nodig kan ondersteuning gevraagd worden bij de remedial teacher of intern begeleider.

Aandachtspunt:

- Criteria extra groep kritisch tegen het licht houden en opnieuw vaststellen.
- Vaardigheidsscore en letter CITO-toetsen op het rapport vermelden.

3.4. Het didactische werkplan

Vanaf het schooljaar 2008-2009 oriënteert het team zich op didactische werkplannen. Aan de hand van de CITO-resultaten worden didactische werkplannen gemaakt voor de onderdelen rekenen-wiskunde, taal/spelling en begrijpend lezen. Indien nodig volgt er voor een groep ook een didactisch werkplan voor gedragsproblematiek.

Vanaf dit schooljaar 2011-2012 maakt elke leerkracht voor de bovengenoemde onderdelen een didactisch werkplan. De intern begeleiders controleren tijdens de klassenconsultatie leerlingenzorg de naleving van deze afspraak.

3.5. Het handelingsplan.

Er wordt een individueel handelingsplan gemaakt voor:

- leerlingen die een leerjaar voor de 2^e keer doen (doublureleerlingen)
- voor leerlingen met een rugzak (rugzakleerlingen)
- voor leerlingen die werken met de remedial teacher (RT-leerlingen)
- voor leerlingen met gedragsproblemen (in de breedste zin van het woord)

Het handelingsplan wordt door de groepsleerkracht opgesteld, eventueel in samenspraak met de intern begeleider. Het plan wordt uitgevoerd door de groepsleerkracht zelf, met uitzondering van de leerlingen die naar de remedial teacher gaan.

In het handelingsplan wordt vastgelegd wat het *doel* is van de extra begeleiding, *hoe lang* die gaat duren, *wie* de behandeling uitvoert, *wanneer en waar* dat gebeurt en *welke materialen* er gebruikt worden. Gedurende de periode van het handelingsplan wordt het procesverloop bijgehouden. Ook wordt de uitvoeringslijst ingevuld.

Tijdens de eerstvolgende groepsbespreking wordt het handelingsplan en het procesverloop geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Met name deze structurele terugkoppeling geeft ons de mogelijkheden om zeer gericht de vorderingen van het kind te blijven volgen. De hierboven genoemde procedure is zeer intensief, maar deze werkwijze zal daadwerkelijk resultaten opleveren.

We accepteren echter ook verschillen in ontwikkeling van kinderen, zowel voorsprong als achterstand. Ieder kind is uniek en ieder kind zal zich op eigen wijze ontwikkelen. Wat binnen de mogelijkheden van de groep en de leerkracht ligt, wordt in de klas uitgevoerd.

Met betrekking tot het handelingsplan hebben we de volgende streefdoelen geformuleerd:

- Naar aanleiding van de observatie of toets kan een handelingsplan worden opgesteld. Een handelingsplan duurt maximaal acht werkweken.
- In overleg met de intern begeleider kan de tijdsduur van het handelingsplan aangepast worden.
- Een maand na beëindiging van het handelingsplan, checken we bij de leerling of het plan een blijvend gewenst resultaat heeft.
- Bij een handelingsplan maken we daar melding van in de klassenmap of leerling-administratie.
- Indien een handelingsplan niet het gewenste resultaat oplevert, wordt de leerling in ieder geval opgevoerd voor de leerling-bespreking met de intern begeleider.
- Een handelingsplan wordt in principe ingevuld door groepsleerkracht, eventueel kan hulp ingeroepen worden van intern begeleider (of externe hulpverlener).
- Ouders worden op de hoogte gebracht van het werken met een handelingsplan.
- Ouders ondertekenen het handelingsplan waarmee ze bevestigen dat ze op de hoogte zijn van het feit dat hun kind een handelingsplan heeft.
- Het kan zijn dat in overleg met de ouders besloten wordt, dat kinderen structureel op eigen niveau werken. De ouders moeten hiervoor een toestemmingsverklaring ondertekenen. De toestemmingsverklaring wordt in de klassenmap bij de leerling-gegevens bewaard.
- Bij het handelingsplan hoort een uitvoeringslijst.

Aandachtspunten:

- Het gebruik van de handelingsplannen wordt elk schooljaar geëvalueerd.
- Het huidige handelingsplan wordt geëvalueerd en opnieuw vastgesteld.
- Er worden criteria opgesteld voor verlenging van het handelingsplan.
- Er wordt beleid (en criteria) gemaakt voor leerlingen met een eigen leerlijn.
- We bieden in principe elk kind een ontwikkelingsperspectief.

3.6. Extra groep, extra uitdaging.

Op de Jan Ligthart hebben wij drie “extra”-groepen samengesteld voor kinderen uit de leerjaren 4 t/m 8 (één voor de groepen 4/5 en twee voor de groepen 6/7/8). Onder begeleiding van een intern begeleider werken kinderen die voor de extra groep in aanmerking komen een uur per week in de “extra”-groep.

Welke leerlingen komen in aanmerking voor de extragroep?

- kinderen die in de kleutergroep al opvallen als meer begaafd;
- kinderen met alle Cito-toetsen een hoge A score;
- kinderen die extra uitdaging nodig hebben;
- kinderen waarvan door de CED medewerker bepaald is over een hoog IQ te beschikken (intelligentie onderzoek);
- kinderen die door een psycholoog naar onze school worden verwezen vanwege de moeilijkheidsgraad en de extra uitdaging bij ons op school aangeboden wordt.

In de loop van het schooljaar 2010-2011 worden de criteria voor de extra groep kritisch tegen het licht gehouden en opnieuw vastgesteld.

Meer informatie over de inhoud van de “extra”-groeplessen, is in te winnen bij de intern begeleiders.

Op obs Jan Ligthart slaan kinderen die op zeer hoog niveau presteren in principe geen groep over. Hier wordt echter van afgeweken als blijkt dat de prestaties reeds in groep 1 worden gesignaleerd. We werken vervolgens toe naar het versneld instromen in oudste kleuterwerk.

We kijken naar het sociaal emotioneel aspect en bespreken met ouders en de leerling dat leren spelen ook belangrijk is. In groep 1 en 2 mogen de kleuters lezen of werk kiezen uit de werkwinkel als er behoefte is aan extra uitdaging. In groep 3 is er moeilijker taal of rekenwerk aanwezig voor de leerling die behoefte heeft aan extra uitdaging.

Verbeterpunten zijn:

- verantwoord keuzes maken in de leerstof
- criteria herzien, gezien de hoeveelheid leerlingen die thans in de extra groep zitten.
- bijstellen van het meerbegaafden protocol.

3.7. Groeps- en leerling-bespreking.

Minimaal twee keer per schooljaar vindt er een groepsbespreking plaats waarin het totale functioneren van alle leerlingen van de groep met de intern begeleider worden besproken. Plannen van aanpak worden opgesteld en door de leerkracht (soms intern begeleider) uitgevoerd.

Voor groep 8 wordt na april geen groepsbespreking meer gehouden, mits de leerkracht dat wenselijk acht. Op verzoek van de groepsleerkracht of intern begeleider kan er een extra groeps- of leerling-bespreking worden aangevraagd.

De afspraken van het groeps gesprek worden vastgelegd in een verslag dat de intern begeleider maakt. Uiterlijk twee weken na de groepsbespreking wordt het verslag aan de groepsleerkracht overhandigd. Actiepunten worden verdeeld over leerkracht en intern begeleider. Wanneer een kind een handelingsplan heeft of structureel in de leerling bespreking wordt besproken, brengt de leerkracht - zoals eerder gemeld - ouders hiervan op de hoogte.

De leerlingbespreking is een aantal keer per jaar ook een onderdeel van de bouwvergadering (gesplitst in onder- midden- en bovenbouw)(zie overzicht bouwvergaderingen). De intern begeleider woont de bouwvergadering bij. De ontwikkelingen van leerlingen worden besproken.

Gespreksonderwerpen die aan bod kunnen komen:

- resultaten signaleringstoetsen;
- consequenties voor groepsaanpak;
- aantal uitvallers;
- leerlingen met extra begaafdheden;
- zorguitingen omtrent (specifiek) gedrag;
- informeren en betrekken van ouders;
- diagnostische activiteiten bij uitvallers;
- aanvullende informatie, ook van externen;
- opstellen van handelingsplannen;
- voortgang uitvoering handelingsplannen;
- evaluatie uitvoering handelingsplannen.

Twee keer per jaar is er tijdens de bouwvergadering maar één agendapunt, nl. leerlingenzorg. Tijdens deze vergaderingen komen allerlei zorgzaken aan de orde en kan er dieper ingegaan worden op leerling problematiek. Leerkrachten brengen zelf van te voren leerlingen in ter bespreking. Zij zorgen voor casusinformatie en duidelijke vraagstelling.

Aandachtspunt:

- werken met realistische doelstellingen
- keuzes maken.

3.8. Sociaal emotionele ontwikkeling

Op een zelf ontwikkelde volglijst wordt twee keer per jaar, voorafgaande aan de rapportgesprekken, de sociaal emotionele ontwikkeling van de groep 2 tot en met 8-kinderen in beeld gebracht en met de ouders besproken.

In de onderbouw wordt eens per twee jaar gewerkt aan het thema "gevoelens", inspiratiebron daarvoor is de methode "een doos vol gevoelens".

3.8.9. Vriendschapsverdrag

Vanaf groep drie wordt in de eerste schoolweek, samen met de leerlingen een vriendschapsverdrag opgesteld. Daarin worden omgangsafspraken positief opgeschreven (iedereen mag meespelen, we luisteren naar elkaar). De leerlingen ondertekenen het verdrag. Gedurende het schooljaar verwijst men naar het verdrag zodra daar aanleiding toe is. Soms benadrukt de leerkracht een van de regels specifiek, bijvoorbeeld voorafgaande aan het buitenspelen.

3.8.10. Spreuk van de maand

In en bij elke klas wordt op de eerste lesdag van de nieuwe maand, door de leerkracht een nieuwe spreuk opgehangen. Ook deze spreuk is positief geformuleerd en krijgt gedurende die maand op deze manier door de hele school specifiek aandacht, bijvoorbeeld "pesten melden is geen klikken."

3.8.11. Sociogram

In de herfstperiode van elk schooljaar wordt door de leerlingen van groep drie t/m acht een aantal vragen beantwoord (vanaf groep vijf digitaal). Met wie speel je graag en met wie werk je graag? Met behulp van deze antwoorden wordt door de leerkracht een sociogram gemaakt. Daaruit valt af te lezen welke leerlingen populair zijn en welke kinderen (wat) buiten de groep dreigen te vallen. De leerkracht kan ten behoeve van de laatst genoemde leerling de juiste interventies toepassen. Bijvoorbeeld: bewust samen laten werken met een andere leerling. Eventueel volgt er een gesprek met het kind en de ouders.

Nadat er in eerste instantie binnen de groep naar mogelijkheden is gezocht en aan de problematiek is gewerkt, kan er ook nog verwezen worden naar een SOVA groepje.

3.8.12. Primalessen

In groep zes t/m acht worden er gedurende het schooljaar ongeveer zes lessen gegeven uit het Primaboekje. Het doel van deze lessen is: het bewust maken van de leerling welke processen er kunnen leiden tot pesten. Ze leren zich te verplaatsen in de ander en zich mede verantwoordelijk te voelen voor groepsgenoten.

Als een leerling opvallend pestgedrag vertoont wordt hij door de leerkracht ter verantwoording geroepen. Bij uitblijvende gedragsverbetering worden ouders op de hoogte gebracht en gevraagd met de groepsleerkracht mee te denken. Soms is het noodzakelijk gezamenlijk met de ouders een externe hulpverlener met expertise in te schakelen.

3.8.13. Schoolvragenlijst

In groep 7 vullen de leerlingen een vragenlijst in waarbij naar de volgende gebieden gekeken wordt: huiswerkattitude, concentratie, motivatie, relatie met de leerkracht, relatie met de leerlingen, zelfvertrouwen, zelfconcept, faalangst, vertrouwen in eigen uitdrukkingsvaardigheden. Indien noodzakelijk wordt er - na overleg met de intern begeleider - door de leerkracht met de leerling en ouders gesproken (november).

3.8.14. Take Care

Al een aantal jaar wordt in groep zeven les gegeven in weerbaarheid, grenzen stellen en zorg voor je medeleerling. Deze lessen worden gegeven in samenwerking met de GGD. De jongens en meisjes nemen in aparte groepen deel aan deze les.

3.8.15. Sova

In kleine groepjes wordt er sociale vaardigheidstraining gegeven. Kinderen met verschillende problematiek kunnen maximaal 18 maanden hieraan deelnemen. Er is gekozen om deze lessen pas vanaf januari groep 4 te geven omdat vanaf dat moment kinderen reflectie kunnen geven rondom hun eigen gedrag. Er kan o.a. gewerkt worden aan: zelfvertrouwen, omgang met anderen, angst, hoe om te gaan met de verdrietige gevoelens rondom de scheiding van je ouders enz. Natuurlijk willen we niet de indruk wekken dat d.m.v. deze training de problemen over gaan, maar meestal helpt het al een beetje om samen met andere kinderen te praten en oplossingen te zoeken voor bepaalde situaties. Er wordt vaak gebruik gemaakt van rollenspel.

De meeste leerlingen vinden deze les prettig en vinden het jammer om er mee te moeten stoppen. Helaas is er meestal sprake van een kleine wachtlijst.

Kinderen kunnen in aanmerking komen voor de sova als problematiek al wat langer bestaat, er in de groep al aan gewerkt is en er een gerichte hulpvraag is geformuleerd door de ouders en leerkracht. Deze hulpvraag willen we van nieuw aangemelde leerlingen op papier ontvangen. Twee keer per jaar schrijft de begeleidende leerkracht een kort verslag. Tussentijds wisselen de leerkracht en de sova begeleidster informatie uit rondom recente gegevens. Natuurlijk gaat de sova begeleidster zeer integer om met de informatie die ze van het kind, in vertrouwen heeft gekregen. Onze standaardprocedure:

- leerkracht dient de hulpvraag in
- na zes maanden wordt de training geëvalueerd
- indien onvoldoende resultaat, wordt de periode met een nieuwe hulpvraag met een half jaar verlengd.

3.8.16. Vriendencursus

Vriendentraining wordt door het Riagg aangeboden in school, deels onder schooltijd, voor kinderen die angsten hebben. De gemeente Vlaardingen subsidieert dit. Vanaf groep 5 is het mogelijk om hieraan mee te doen. Maximaal acht leerlingen, ontvangen door een externe, tien lessen. Samen met de ouders moet er een vragenlijst in gevuld worden (scare) en vind er een introductie en evaluatie gesprek plaats. De leerkracht en/of interne begeleiding benadert ouders van kinderen en besluiten samen of de leerling voor deze cursus in aanmerking komt.

3.9. Procedure bij verwijzing naar het speciaal basisonderwijs.

Als er bij een kind sprake is van een achterstand op leer- en/of gedragsgebied, die zo ernstig is, dat onze school zelf niet in staat is voldoende begeleiding te bieden, wordt met de ouders overlegd of plaatsing op een speciale school voor basisonderwijs beter zou zijn. Daarna vindt er doorgaans een onderzoek plaats. Dit wordt door de medewerker van het centrum voor educatieve dienstverlening (CED=onderwijsbegeleidingsdienst) of de school uitgevoerd. Blijkt uit het onderzoek dat overplaatsing naar het speciaal onderwijs wenselijk is en de ouders het daarmee eens zijn, dan melden de ouders en school het kind bij de Commissie Leerlingenzorg (CLZ). De CLZ zorgt dat de leerling voorgedragen wordt bij de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) voor toelating. De school zal u in dit traject begeleiden.

De PCL bepaalt uiteindelijk of plaatsing terecht is. Indien een kind niet toelaatbaar wordt verklaard voor het speciaal basisonderwijs, brengt de PCL advies uit. Dit advies kan inhouden:

- Handhaving op de eigen basisschool met de nodige begeleiding. De PCL adviseert over de manier waarop de basisschool tegemoet kan komen aan de speciale hulpvraag van het kind.
- Verwijzing naar een andere basisschool binnen het samenwerkingsverband.
- Plaatsing op een school voor speciaal onderwijs (REC-school).

Uiteraard gebeurt e.e.a. in nauwe samenspraak tussen ouders en school.

3.10 Ons beleid ten aanzien van aanname leerlingen met rugzak

Als de Commissie van Indicatiestelling (CvI) een positief besluit heeft genomen en een kind voor een rugzak in aanmerking komt, kan het kind schriftelijk bij ons op school aangemeld worden. Wij zullen met de ouders in gesprek gaan over de mogelijkheden van onze school voor het betreffende kind. Daarbij verkennen we met elkaar de hulpvraag van het kind, de verwachtingen van ouders en de mogelijkheden van onze school. Als blijkt dat we het kind de hulp kunnen bieden, die het bij het onderwijs nodig heeft, wordt er in overleg met de ouders een handelingsplan gemaakt. De speciale school (REC) zal ons hierbij ondersteunen. Een ambulante begeleider zal aan ons worden toegewezen. Deze ambulante begeleider begeleidt de leerkracht van het kind. Het is duidelijk dat er zeer intensief overleg zal plaatsvinden tussen de verschillende betrokkenen.

We hechten er grote waarde aan om zeer zorgvuldig met deze materie om te gaan. Als blijkt dat het voor de school niet mogelijk is om het kind verantwoord op te vangen, dan moeten we de ouders, vooral in het belang van het kind, teleurstellen. Het recht op keuzevrijheid betekent namelijk geen toegangsrecht in het regulier onderwijs. Ouders kunnen in dat geval bezwaar aantekenen bij de Adviescommissie Toelating en Begeleiding (ACTB).

Op school kunnen ouders informatie opvragen over de rugzakregeling in het algemeen, het adres van de betreffende CvI, het traject voor de indicatiestelling, de geldende criteria voor indicering, het aannamebeleid van onze school en de mogelijkheden tot het aantekenen van bezwaar. Voor verdere informatie kunt ook gaan naar de website: www.oudersenrugzak.nl

Wat is onze procedure met betrekking tot gehandicapte kinderen of kinderen met een stoornis?

Aanmelding door de ouders bij de directie.

- a) er vindt een gesprek plaats;
- b) we geven onze visie weer;
- c) we vragen schriftelijke toestemming aan ouders om informatie bij derden in te winnen.

Informatie verzamelen.

- a) bij de huidige school (indien van toepassing);
- b) bij de schoolbegeleidingsdienst (CED);
- c) bij het Medisch Kinder Dagverblijf (MKD), zorginstellingen en dergelijke;
- d) bij het zorgcircuit;
- e) bij het medisch circuit.

Informatie bestuderen.

De binnengekomen gegevens worden bestudeerd en besproken door directie, intern begeleider en indien wenselijk in de Permanente Commissie Leerlingenzorg van het samenwerkingsverband (PCL). Eventueel kan besloten worden het kind te observeren binnen zijn huidige school of bij de voorschoolse opvang.

Inventariseren.

Van het kind wordt het volgende in kaart gebracht:

- a) "Wat vraagt het kind".
- b) Mogelijkheden van onze school.
- c) Onmogelijkheden van onze school.
- d) Wat kan extern worden gehaald/mogelijke oplossingen.

Bovenstaande elementen worden bekeken op de volgende terreinen:

- a) Pedagogisch.
- b) Didactisch.
- c) Kennis en vaardigheden van de leerkracht.
- d) Organisatie school en klas.
- e) Gebouw en materieel

- f) Medeleerlingen
- g) Ouders

Overwegingen.

We zoeken op basis van bovenstaand schema welke mogelijkheden de school zelf heeft en welke ondersteuningsmogelijkheden geboden worden en door wie.

- t.a.v. gebouw (gemeente)
- t.a.v. onderwijsleerpakket (speciaal onderwijs)
- t.a.v. aanvullende formatie (LGF)
- t.a.v. vervoer (gemeente)
- t.a.v. ondersteuning qua expertise (speciaal onderwijs, zorginstellingen, etc.)

Besluitvorming.

De betreffende inventarisatie van hulpvragen van het kind wordt afgezet tegen de visie van school en de mogelijkheden om goed onderwijsaanbod te realiseren. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de ondersteuningsmogelijkheden (zowel materieel als immaterieel) die geboden kunnen worden. Het team besluit.

Advies.

Er volgt een nieuw oudergesprek waarin het besluit van de school wordt besproken.

bij plaatsing: opstellen handelingsplan.

bij afwijzing: een schriftelijke inhoudelijke onderbouwing door de school.

Leerlingen met een rugzak worden samen met de leerkracht ondersteund door een ambulant begeleider van een regionaal expertise centrum (REC). Welk REC dat is, is afhankelijk van het cluster waartoe een kind behoort. Er zijn vier clusters:

- cluster 1: scholen voor visueel gehandicapte kinderen en visueel gehandicapte kinderen met een meervoudige beperking.
- cluster 2: scholen voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, mogelijkerwijs in combinatie met een andere handicap.
- cluster 3: scholen voor leerlingen met verstandelijke (ZML) en/of lichamelijke beperkingen (LG/MG) en aan leerlingen die langdurig ziek zijn (LZ).
- cluster 4: scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, langdurig zieke kinderen zonder een lichamelijke handicap en onderwijs aan kinderen in scholen die verbonden zijn aan pedologische instituten.

Voor het verkrijgen van een rugzak moet altijd een onderwijskundig rapport (OKR) worden ingevuld. Dit gebeurt in overleg met de ouders/verzorgers en wordt door hen ondertekend.

We maken onderscheid in:

- leerlingen die op school zitten en gezien hun ontwikkeling gedurende hun schoolloopbaan voor een rugzak in aanmerking komen.
- leerlingen die van buiten de school aangemeld worden.

Aandachtspunt:

- criteria aanvraag rugzak voor leerlingen die al op school zitten en o.i. voor een rugzak in aanmerking komen.

3.11. Onderwijskundig rapport

Wanneer kinderen onze school verlaten en zich vestigen op het voortgezet onderwijs, een school voor speciaal onderwijs of een andere basisschool, krijgt de ontvangende school een onderwijskundig

rapport. In dit rapport wordt informatie verstrekt over het kind m.b.t. zijn leerresultaten, methodes, waarmee het kind heeft gewerkt en andere relevante gegevens. De ouders kunnen hiervan een afschrift ontvangen.

Dit alles zal ook gebeuren indien kinderen door omstandigheden (bijvoorbeeld een verhuizing) onze school verlaten.

3.12. Doorstroming.

We gaan ervan uit dat de kinderen in principe in acht jaar de school doorlopen, waarvan tussen de 20 en 28 maanden in de groepen 1, 2. De vaardigheden die een kind in de eerste twee leerjaren ontwikkelt, staan borg voor een goede ononderbroken ontwikkeling gedurende de verdere schoolloopbaan.

Het kan om onderwijskundige redenen nuttig zijn de schoolperiode met een jaar te verlengen. In het overgrote deel van de gevallen gebeurt dit dan in de onderbouw. Een besluit hiertoe wordt in goed overleg met de ouders genomen, waarbij het uitgangspunt is, dat school en ouders gezamenlijk volledig achter het te nemen besluit moeten staan. Het advies van de school weegt echter zeer zwaar en is in principe bindend.

Het is van groot belang dat de kinderen die een jaar verlenging krijgen goed begeleid worden. In de regel zal hiervoor een handelingsplan worden opgesteld om de gesignaleerde problemen aan te pakken. Uiteraard wordt u hiervan op de hoogte gesteld en zal er regelmatig overleg plaatsvinden om de voortgang te bespreken.

Kinderen vanaf vier jaar zijn bij ons welkom op school. Voorafgaande aan definitieve plaatsing wordt er een intake gehouden door een groepsleerkracht zodra het kind de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden heeft bereikt. Naar aanleiding van de intake volgt in overleg met de intern begeleider een definitieve inschrijving en plaatsing. Het kan zijn dat we ouders naar aanleiding van de intake adviseren een vroegtijdig hulptraject in te gaan (logopedie, fysiotherapie, etc.) in het belang van het welbevinden van het kind op onze school.

Het kan ook zijn dat we ouders een negatief plaatsingsadvies geven op grond van afwijkende onderwijsbehoefte van het kind waaraan onze school zelfs met enige moeite niet kan voldoen. Dit geldt met name indien we bepaalde expertise niet in huis hebben (bijvoorbeeld op het gebied van extreem gedrag).

Een maand voordat het kind vier jaar wordt kan het een aantal keer op school komen wennen.

Jan Ligthartkinderen blijven vanaf groep 5 in principe niet meer zitten. Indien noodzakelijk bieden wij kinderen een individuele leerlijn aan. Dit laatste is in principe mogelijk op één vakgebied (bijvoorbeeld rekenen/wiskunde).

Bij uitzondering verwijzen wij kinderen – in overleg met ouders - naar het speciaal basisonderwijs (SBO). Dit moet ons inziens op z'n laatst in groep 5 gebeuren. Gelukkig hebben wij zoveel expertise in huis dat verwijzing naar het SBO nauwelijks voorkomt.

Eveneens bij uitzondering kan het voorkomen dat wij kinderen die gedoubleerd zijn op het einde van groep 7 doorverwijzen naar het voortgezet onderwijs.

Aandachtspunten:

- doorgaande lijn leerlingenzorg bij groepsoverdracht
- overgangscriteria opnieuw formuleren / herzien
- criteria samenstelling parallelgroepen (vanaf groep 3)
- Het follow up-formulier wordt ingevuld voor dié oudergesprekken waarvan de groepsleerkracht verwacht dat die in later stadium belangrijke info op kan leveren voor intern begeleider of collega-groepsleerkracht.
- Alle leerling-gegevens worden in een digitale leerling-dossier opgeslagen (in ontwikkeling)

3.13. Meer kansen voor kinderen.

Op initiatief van de gemeente Vlaardingen vindt thans overleg plaats tussen gemeente, peuterspeelzalen, stichting Kinderopvang Vlaardingen (SKV) en schoolbesturen om de doorgaande lijn 0 tot 18-jarigen te borgen. De intern begeleider/adjunct directeur heeft namens onze school zitting in dit LEA overleg.

Ook na de basisschoolperiode wordt gewerkt aan de doorgaande lijn. Intensief overleg vindt plaats tussen de scholen van het Voortgezet Onderwijs uit de gemeente Vlaardingen, de directies en bovenbouwleerkrachten van het basisonderwijs. De groep-8-leerkrachten zijn nauw betrokken bij dit overleg dat een aantal keer per schooljaar gehouden wordt.

Het Voortgezet Onderwijs voorziet alle basisscholen van voortgangsrapportages (rapportoverzichten en melding behalen diploma).

Bijlage 1: Streefdoelen en aandachtspunten.

De streefdoelen en aandachtspunten op een rijtje.

Streefdoelen:

- de analyse van de CITO-toetsgegevens kan leiden tot een diagnostisch onderzoek. Het diagnostisch onderzoek wordt door de groepsleerkracht uitgevoerd. Indien nodig kan ondersteuning gevraagd worden bij de remedial teacher of intern begeleider.
- we werken momenteel met één didactisch werkplan. In de loop van volgend schooljaar werken alle leerkrachten met drie didactische werkplannen.
- dit schooljaar vullen de groepen 1 tot en met 5 het digitale leerlingvolgsysteem van de Cito in. Jaarlijks wordt dit uitgebouwd zodat iedere groep het LOVS gebruikt.

Met betrekking tot het handelingsplan hebben we de volgende streefdoelen geformuleerd:

- naar aanleiding van de observatie of toets kan een handelingsplan worden opgesteld. Een handelingsplan duurt maximaal zes werkweken.
- in overleg met de intern begeleider kan de tijdsduur van het handelingsplan aangepast worden.
- een maand na beëindiging van het handelingsplan, checken we bij de leerling of het plan een blijvend gewenst resultaat heeft.
- bij een handelingsplan maken we daar melding van in de klassenmap of leerling-administratie.
- indien een handelingsplan niet het gewenste resultaat oplevert, wordt de leerling in ieder geval opgevoerd voor de leerling-bespreking met de intern begeleider.
- een handelingsplan wordt in principe ingevuld door groepsleerkracht, eventueel kan hulp ingeroepen worden van intern begeleider (of externe hulpverlener).
- ouders worden op de hoogte gebracht van het werken met een handelingsplan.
- ouders ondertekenen het handelingsplan voor gezien, waarmee ze bevestigen dat ze op de hoogte zijn van het feit dat hun kind een handelingsplan heeft.
- het kan zijn dat in overleg met de ouders besloten wordt, dat kinderen structureel op eigen niveau werken. De ouders moeten hiervoor een toestemmingsverklaring ondertekenen. De toestemmingsverklaring wordt in de klassenmap bij de leerling-gegevens bewaard. Op bestuursniveau is besloten dat dit alleen geldt voor één vakgebied en pas vanaf groep 6.
- bij het handelingsplan hoort een uitvoeringslijst.

Aandachtspunten:

- Met betrekking tot voorbereidend en aanvankelijk lezen:
 - we willen blijven lezen met het jongste kind zodra het kind er aan toe is
 - hoe en wanneer zetten we het strategisch lezen in bij de jongste kinderen (groepen 1 en 2)?
 - we nemen de nieuwe CITO AVI-toetsen af
 - de Brustoets wordt ingewisseld voor de DMT-toets
 - in groep 4 worden de Zwaluwtoetsen, de DMT en de nieuwe AVI-toetsen ingezet.
 - wanneer zetten we de nieuwe AVI-toets en DMT in voor de overige groepen?
 - gaan we volgend schooljaar (2011-2012) door met strategisch lezen in groep 4?
 - welke methodiek gebruiken we voor de groepen 5 tot en met 8???
- Met betrekking tot het handelingsplan:
 - het gebruik van de handelingsplannen elk schooljaar evalueren.
 - het huidige handelingsplan evalueren en opnieuw vastgesteld.
 - criteria opstellen voor verlenging van het handelingsplan.
- rapportage kinderen naar ouders (welke toetsen tellen mee voor het rapport en hoe interpreteren wij de toetsgegevens)
- het bespreken van het CITO-ontwikkelingsprofiel tijdens het rapportgesprek met ouders
- vaardigheidsscore en letter CITO-toetsen op inlegvel in het rapport vermelden.
- we bieden in principe elk kind een ontwikkelingsperspectief.
- er wordt beleid (en criteria) gemaakt voor leerlingen met een eigen leerlijn.
- we moeten eens goed kijken naar ons dyslexieprotocol.

- protocol maken voor verwijzing naar jeugdgezondheidszorg, logopedie, fysiotherapie, school maatschappelijk werk en onderwijsbegeleidingsdienst.
- criteria extra groep kritisch tegen het licht houden en opnieuw vaststellen.
- sociogram vernieuwen (digitale versie)
- schoolvragenlijst vernieuwen (digitale versie)
- criteria aanvraag rugzak voor leerlingen die al op school zitten en o.i. voor een rugzak in aanmerking komen.
- doorgaande lijn leerlingenzorg bij groepsoverdracht
- overgangscriteria opnieuw formuleren, herzien
- criteria samenstelling parallelgroepen (vanaf groep 3)
- het follow up-formulier wordt ingevuld voor dié oudergesprekken waarvan de groepsleerkracht verwacht dat die in later stadium belangrijke info op kan leveren voor intern begeleider of collega-groepsleerkracht.
- alle leerling-gegevens worden in een digitale leerling-dossier opgeslagen (in ontwikkeling)
- verantwoord keuzes maken in de leerstof (compact maken van de taallessen in de groep)
- bijstellen van het meer begaafden protocol.
- communicatie met ouders over zorgleerlingen.
- het schooljaar 2010-2011 gaat de Werkgroep Taal/Spelling op zoek naar een nieuwe taal/spelling-methode. Na het voorbereidende werk zal er vanuit de werkgroep een advies naar het team uitgaan. Het is ons voornemen de nieuwe methode met ingang van het schooljaar 2011-2012 te gebruiken. Aandachtspunt m.b.t. spelling:
 - het aanbod van hoeveelheid spellingscategorieën per les.

Tot slot:

Tijdens het werkoverleg van de directeur met de intern begeleiders worden de aandachtspunten besproken en uitgewerkt. In het Jaarverslag 2010-2011 leggen wij verantwoording af.

Bijlage 2: Wie doet wat, wanneer?

Wie?	Wat?	Wanneer?
Directie / IB-ers	Leerlingvolgsysteem digitaliseren	2010-2011
Directie / IB-ers	Nascholingsplan t.b.v de leerlingenzorg opstellen	2010-2011
Directeur/ IB-ers	Gesprek met directeur over de leerlingenzorg	Maandelijks
Directeur/IB-ers	Hoofdstuk 4 (streefdoelen, aandachtspunten)	
	uitwerken.	2010-2011
IB-ers	Eindverantwoording leerlingenzorg	Voortdurend
Directie	Uitgewerkte aandachtspunten in kernteam	
	bespreken en vaststellen.	2010-2011
Directie	Uitgewerkte aandachtspunten in team	
	bespreken en vaststellen.	2010-2011
Groepsleerkracht	Eindverantwoordelijk leerlingenzorg groep	Voortdurend
IB-ers	Toetskalender maken	Begin schooljaar
IB-ers	Groeps- en leerling-bespreking plannen	Begin schooljaar
IB-ers	Verslag groepsbespreking maken	Indien v toepassing
IB-ers	Verslag groepsbespreking binnen 2 weken klaar	Indien v toepassing
IB-ers	Bewaking leeshulp ouders	Voortdurend
IB-ers	Coördinatie "samenleesboekjes"	Indien v toepassing
IB-ers	Controleert voorgaande door aftekenlijst te	
	verifiëren	Voortdurend
IB-ers	Extra groepen formeren (vanaf groep 4-)	Begin schooljaar
IB-ers	Sova-groepen samenstellen (vanaf groep 4)	Indien v toepassing
IB-ers	Leerkrachten Sova-lessen begeleiden	Indien v toepassing
IB-ers	Vriendencursus organiseren	Indien v toepassing
IB –ers	Procedure verwijzing speciaal basisonderwijs	
	begeleiden	Indien v toepassing
IB-er/Leerkracht	Onderwijskundig rapport versturen	Indien v toepassing
IB –ers	Rugzakleerlingen coördineren	Voortdurend
IB –ers	Begeleiders rugzakleerlingen aansturen	Voortdurend
IB –ers	Extern contactpersoon t.b.v. de leerlingenzorg	Voortdurend
IB en OA AM	Informatiebijeenkomst hulpouders lezen	Begin schooljaar i.v.t.
IB en OA AM	Evaluatiebijeenkomst hulpouders lezen	Einde schooljaar i.v.t.
IB en OA AM	Begeleiding interactief voorlezen hulpouders	Voortdurend
IB'er / leerkracht	Streefdoelen AVI-lezen bewaken	Voortdurend
Intern begeleider OB	Aansturen leerlingenzorg (onderbouw)	2010-2011

Wie?	Wat?	Wanneer?
Intern begeleider MB	Aansturen leerlingenzorg (middenbouw)	2010-2011
Intern begeleider BB	Aansturen leerlingenzorg (bovenbouw)	2010-2011
IB-er / Leerkracht	Actiepunten groeps gesprek verdelen	Indien v toepassing
Remedial teacher	Ondersteunt leerlingen met een handelingsplan	
	(met uitzondering van gedragscomponent)	Voortdurend
Remedial teacher	Diagnostisch onderzoek rekenen/wiskunde	
	uitvoeren	Indien v toepassing
Sova-leerkrachten	Verslag Sova-lessen schrijven	2x per jaar
Sova-leerkrachten	Groepsleerkrachten van de kinderen informeren	
	over de voortgang van de lessen	Minimaal 2x per jaar
Leerkracht specialist	Verzorgt de leestoetsen en coördineert	Voortdurend
Leerkracht specialist	Leestoets groep 2 kinderen	Einde groep 2 i.v.t.
Leerkracht specialist	Na beëindiging leeshoek leerlingen toetsen t.b.v.	
	Zwaluwpakket (t/m groep 6)	Voortdurend (o.v.)
Leerkracht specialist	Nieuwe Cito AVI-toetsen invoeren vanaf groep 3	2010-2011
Leerkracht specialist	Brustoets vervangen door DMT toets	2010-2011
Groep 1/2 leerkracht	BOSOS	Voortdurend
Groep 1/2 leerkracht	Klankgebaren aanbieden	Voortdurend
Groepsleerkracht	Houden consequent de leerling volkaart bij (met	
	o.a. de toetsresultaten)	Voortdurend
Groepsleerkracht	Controle registratiekaart Zwaluwmethode	Voortdurend
Groepsleerkrachten	Cito toetsen volgens toetskalender uitvoeren	Voortdurend
Groepsleerkrachten	Zorgen voor Cito toetsmateriaal	Voortdurend
Groepsleerkrachten	Bergen na de toetsafname de materialen zelf op	
	in de IB-kamer	Voortdurend
Groepsleerkrachten	Cito toetsen binnen een week na afname nakijken	
	en aan IB-er overhandigen	Voortdurend
Groepsleerkrachten	Cito toetsresultaten analyseren	Voortdurend
Groepsleerkrachten	Didactisch werkplan maken voor rekenen-wiskunde	v.a. 2010-2011
Groepsleerkrachten	Didactisch werkplan maken voor taal/spelling	v.a. medio 2010-2011
Groepsleerkrachten	Didactisch werkplan maken voor begrijpend lezen	v.a. 2011-2012
Groepsleerkrachten	Analyse Citogegevens voor leerlingen met een	
	negatief ontwikkelingsprofiel	Indien v toepassing
Groepsleerkrachten	Plan van aanpak voor leerlingen met een negatief	
	ontwikkelingsprofiel (i.o.m. IB-er)	Indien v toepassing
Groepsleerkrachten	Maken een plan van aanpak voor A-leerlingen	Indien v toepassing
Groepsleerkrachten	Cito toetsresultaten in LVOS invoeren	Voortdurend

Wie?	Wat?	Wanneer?
Groepsleerkrachten	Cito toetsresultaten na twee weken in leerling	
	volgsysteem opbergen	Voortdurend
Leerkrachten gr. 7/8	Woorddetective gebruiken voor kinderen die moeite	
	hebben met begrijpend en studerend lezen	Indien v toepassing
Groepen 3 t/m 8	Taal Actief / Woordspel volgens handleiding	
	gebruiken	Voortdurend
Groepen 3 t/m 8	Wereld in getallen volgens de handleiding gebruiken	Voortdurend
Groepen 3 t/m 6	F&L methode volgens de handleiding gebruiken	
	(in groep 7 en 8 alleen voor kinderen met dyslexie)	Voortdurend
Groepen 4 t/m 8	Handleiding Goed Gelezen volgen en uitvoeren	Voortdurend
Groepen 7 en 8	Werkwoorddeel Taal Actief gebruiken	Voortdurend
Onderwijs assistent	Ondersteunt leerkrachten tijdens leesonderwijs e.a.	Voortdurend
Onderwijsassistent E	Begeleiden extra leeshulp	Voortdurend
Onderwijsassistent AM	Begeleiden extra leeshulp zwaardere problematiek	Voortdurend
OA A-M	Leeshulp leerlingen groep 7 en 8 zaakvakken	Indien v toepassing
OA A-M i.s.m.	Cito-toets begrijpend lezen voorlezen aan	
groepsleerkracht	kinderen met dyslexie	Indien v toepassing
Notulist BV	Leerling-bespreking opnemen in agenda van de	
	bouwvergadering	Indien v toepassing
Notulist BV	Notulen leerling-bespreking in postbak; niet per mail	Indien v toepassing
Werkgroep methoden	Oriëntatie op nieuwe taal/spelling methode	2010-2011
Werkgroep methoden	Nieuwe taal/spelling methode aanschaffen	2010-2011
Werkgroep methoden	Nieuwe taal/spelling methode gebruiken	2011-2012
ICT werkgroep	Ondersteunende software lezen/taal/spelling/	
	rekenen in beeld brengen en -na overleg met team-	
	besluit nemen om programma's aan te schaffen	2011-2012
Leerkrachten gr. 5/6	Toetsresultaten begrijpend en studerend lezen:	
i.s.m. IB-er	een relatie met gebrek aan woordenschat?	Indien v toepassing
Groepsleerkracht	Ouders verzoeken logopedisch onderzoek te laten	
	plaats vinden (indien voorgaande van toepassing)	Indien v toepassing
Groepsleerkrachten	Cito toetsgegevens met intern begeleider bespreken	Voortdurend
Groep 3 t/m 8	Cito toets rekenen-wiskunde analyseren	Streefdoel
Directie	Doorgaande lijn groepsoverdracht agenderen	2010-2011
Groepsleerkrachten	Bepalen of n.a.v. Cito-toets analyse diagnostisch	
i.o.m. IB-er	onderzoek nodig is (kan ook op gedragscomponent)	Voortdurend
Externen	Diagnostisch onderzoek dyslexie uitvoeren	Indien v toepassing

Wie?	Wat?	Wanneer?
Groepsleerkrachten	Overdracht van de groep (inclusief -status van- handelingsplannen)	Einde schooljaar
Groepsleerkrachten	Kinderen met handelingsplan in de vorige groep, ontvangen direct dezelfde hulp in nieuwe groep.	Begin schooljaar
Allen	Gebruik handelingsplannen evalueren.	2010-2011
Allen	streefdoelen handelingsplan bespreken en vaststellen	2010-2011
Directie	Overgangscriteria agenderen	2010-2011
Directie	Criteria samenstelling parallelgroepen agenderen	2010-2011
Groepsleerkrachten	AVI en CITO gegevens (vaardigheidsscore en letter) op blaadje aan het rapport toevoegen	Voortdurend
Allen	Nascholing werken met didactische werkplannen	2010-2011
Werkgroep Meer begaafden	Meer begaafden protocol bijstellen/herzien/ agenderen	2010-2011
Groepsleerkrachten	Voorafgaand aan rapporten volglijst sociale ontwikkeling voor groep 2 t/m 8 kinderen invullen en met ouders bespreken	Voortdurend Rapport(gesprekken)
Leerkrachten 3 t/m 8	Vriendschapsverdrag met kinderen opstellen	Eerste schoolweek
Leerkrachten 3 t/m 8	Vriendschapsverdrag aan IB-er overhandigen	Eerste schoolweek
Spreekcoördinator	Eerste lesdag nieuwe maand de "spreuk van de maand" op(laten)hangen	Maandelijks
Groepsleerkrachten	Spreuk van de maand met de kinderen bespreken	Maandelijks
Leerkrachten 3 t/m 8	Sociogram maken	Herfst
Leerkrachten 6 t/m 8	Lessen uit het primaboekje geven	6x per jaar
Leerkrachten groep 7	School vragenlijst in laten vullen	Oktober
Leerkrachten groep 7	In november schoolvragenlijst conclusies met ouders bespreken	Indien v toepassing
Leerkrachten groep 7	Take care-lessen i.o.m. GGD	In overleg
Groepsleerkracht	Follow up formulier invullen voor die ouder- later gesprekken waarvan verwacht wordt dat die in een stadium belangrijke informatie op kan leveren voor intern begeleider of collega groepsleerkracht	Indien v toepassing
Groepsleerkracht	Onderwijskundig rapport schrijven	Indien v toepassing
Werkgroep Intake	Criteria intake gesprekken voorbereiden jongste kleuters en observatiemodel kiezen	2010-2011
Kernteam	Aanmeldprocedure herzien en vaststellen	2010-2011
Allen	Schoolzorgplan o.b.s. Jan Ligthart vaststellen	2010-2011

